

KEITELE TIMBER OY ALAJÄRVEN SAHAN AIHEUTTAMISTA HAITOISTA

Asia

Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluun on tullut Keitele Timber Oy Alajärven sahan lähialueen asukkailta ilmoituksia haju- ja meluhaitasta.

Sijainti

Toiminta sijaitsee Alajärven kaupungissa, osoitteessa Pyhälahdentie 151, 62730 Haukkala. Toimintaa on useilla kiinteistöillä.

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitustilanne

Toiminnalla on voimassa oleva muutettu ympäristölupa LSSAVI/2515/2018. Alueella ei ole voimassa olevaa kaavaa.

Tausta ja tilanne

Keitele Timber Oy:n Alajärven sahan haju- ja meluhaitoista on tehty ilmoituksia jo vuosina 2018 - 2019 ne on käsitelty silloin Ely-keskuksessa. Valvonta on siirtynyt 1.1.2020 alkaen Alajärven kaupungin ympäristösuojeluviranomaiselle. Ilmoituksia on tullut lähialueen asukkailta edelleen, keväällä 2023 on lähiasukkaiden toimesta suoritettu melumittauksia, sähköpostit liitteenä, liite 1. Tarkastuksia ja selvityksiä on tehty, sekä näytteitä otettu. Lopullinen mittausten ja näytteiden testaustulosten analysointi ja on jäänyt puutteelliseksi tai niitä ei ole analysoitu eikä niitä voi verrata viitearvoihin eikä niihin ole olemassa suoria viitearvoja. Lähialueelta tulee edelleen ilmoituksia haju- ja meluhaitoista.

Keitele Timber Oy Alajärven sahalla on pidetty neuvottelu ja maastokäynti 12.3.2025. Neuvottelun tarkoituksena oli selvittää konkreettisesti kohteet, joissa haittaa koetaan. Neuvottelussa sovittiin että ympäristösuojelusihteeri Sonja Maanselkä laittaa selvityspyynnön Keitele Timber Oy:lle yksilöitynä selvitettävät asiat. Liitteenä muistio, kartta ja selvityspyyntö, liite 2, liite 3 ja liite 4.

Keitele on antanut vastauksen selvityspyyntöön 16.5.2025. Vastauksessa on annettu vastaukset kysymyksiin, mutta haitta ei ole poistunut, liite 5.

Keitele Timber on ottanut ja toimittanut vaaditut vesinäytteet kaupungille mutta näytteissä ei ole ollut tulkintaa / raja-arvoja vesinäytteiden tuloksista. Toimitetut selvitykset eivät ole olleet riittävän kattavia haittojen poissulke-
miseksi.

Kun verrataan Keiteleen toimittamia vesinäytteitä joulukuun 2025 ja ke-
vään 15.4.2026 toimitettuja näytteiden tuloksia (näyte otettu 23.3.2026)
voidaan todeta, että näytteen ottopaikka T3 ja lähtevästä laskuojasta, otto-
paikka 7, otetut näytteiden tulokset ovat huomattavasti korkeammat verrat-

tuna 12.11.2025 otettuihin näytteisiin. Testauselosteet 9.12.2025 ja 15.4.2026 / Skyt testaustulosteetliitteenä, liite 6 ja liite 7.

Viimeisin käynti Keiteleellä on tehty 17.11.2025, vs. ympäristösuojelusihteerin ja rakennustarkastajan toimesta sen jälkeen, kun lähialueen asukas oli ottanut yhteyttä.

Asiakas ilmoitti, että pakkasten tultua hajuhaitat Höykkyläntien alueella ovat voimistuneet valtavasti. Iltaisin ja aamuisin haju voi olla todella voimakasta, joka tunkee sisälle taloonkin. Hän toivoi välittömiä toimia hajun kuriin saattamiseksi. Hänen keväällä ruoppaamansa ojat ovat taas täyttymässä haisevasta liejusta.

Paikan päällä käytiin läpi nykyistä tilannetta ja kierrettiin näytteenotto-paikat. Selkeytymisaltaaseen tulee alueen hulevesiä ja kuivaamon vettä. Selkeytymisaltaaseen vedet tulevat sakokaivojen kautta, jotka tyhjenetään kerran kuukaudessa. Selkeytymisaltaan luona oli havaittavissa selvästi erikoinen haju. Selkeytymisaltaan suodatinpatojen jälkeen vesi oli silmämääräisesti tarkasteltuna kirkkaan näköistä (joskin hieman sameaa ja harmaata) eikä hajua havaittu ilmassa. Muilla näytteenottoaikoilla vesi oli silmämääräisesti kirkkaan näköistä eikä hajua esiintynyt tarkasteluhetkellä.

Sikkilä ja Kallio pysähtyivät pois lähtiessään lähialueen asukkaan kohdalla ja tarkastelivat laskuojaa, joka tulee selkeytymisaltaasta, suodatinpatojen jälkeen [Kuva 1]. Vedessä näkyi vaaleaa liejua, vaikka vesi virtasi. Lähempää tarkasteltuna vesi haisi kuvottavalta, ja pulloon näytettä otettaessa haju oli todella pistävä.

Tarkastuskäynnillä sovitut asiat:

- Vesitutkimusten tulokset on toimitettu ympäristönsuojeluun, mutta niissä ei ole merkattuna raja-arvoja. Raja-arvot selvitetään.
- Keitele on teettämässä uuden hulevesisuunnitelman tukkilajittelijan alueelle, se ja olemassa oleva hulevesisuunnitelma toimitettava ympäristöpuolelle.
- Vesinäytteiden ottopaikkasuunnitelma toimitettava ympäristöpuolelle. Liite 8.

Kallio on sähköpostitse pyytänyt 4.2.2026 Keitelettä että he pyytäisivät seuraaviin vesinäytteisiin laboratoriolta tulkintaa vesinäytteiden tuloksista.

Ympäristösuojelusihteerin muistutuksista huolimatta pyydettyjä raja-arvoja ja suunnitelmia ei ole toimitettu kaupungille.

Keitele Timber Oy:n ympäristönsuojelulain 115 §:n mukaisen ilmoituspäätöksen (Alajärven kaupungin tekninen lautakunta 25.6.2020 75§) määräys 3. mukaan: *Luvanhaltijan tulee osallistua hulevesien johtamiseen käytettyjen ojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnostustarve aiheutuu sahalaitosalueen hulevesien johtamisesta. Mikäli vesien johtamisesta aiheutuu ennalta arvaamattomia haitallisia seurauksia, luvanhaltijan on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.*

Valvonnallisesti tulokset puoltavat lisäselvitysten pyytämistä toiminnanharjoittajalta.

Keskeiset havainnot; Näyte 9886 (T3) oli paikallisesti erittäin kuormittunut orgaanisen aineksen ja fosforin osalta. Lähtevässä laskuojassa 9888 kuitenkin yhdistyvät korkeat pitoisuudet ja suurin arvioitu virtaama (~60l/s). Kiintoaineen pitoisuus 55 mg/l. Vuorokaudessa kiintoainetta virtaa paljon. Hulevedessä kulkeutuu ravinteita ja kiintoainesta ojaan. Jos vastaavat pitoisuudet toistuvat useammilla näytteenotto-kerroilla, perusteet käsittelyn tehostamisen tai kohdekohtaisen päästöraja-arvojen arvioinnille vahvistuvat.

Valmistelija: Vs. ympäristösuojelusihteeri Merja Keisala, puh.. 040 773 0492, merja.keisala(at)alajarvi.fi

Vs. ympäristösuojelusihteeri

Tekninen lautakunta toteaa, että useista toimenpiteistä huolimatta hajuhaittaa ei ole saatu vähennettyä ja meluhaittoja on edelleen. Tekninen lautakunta velvoittaa toiminnanharjoittajaa selvittämään ja toimittamaan välittömästi, kuitenkin viimeistään 03.08.2026 seuraavat lisäselvitykset:

1. Toimittaa vuoden 2020 jälkeen otettujen tarkkailutulosten yhteenvetoreportit sekä mahdolliset käsittelyn tehostamistoimia koskevat selvitykset. Testitulosten raja-arvot selvitettävä.
2. Toimittaa arvio tai selvitys siitä, miksi suodatinpatojen jälkeisessä vedessä BOD7, CODCr, fosfori, typpi ja kiintoaine ovat korkeita.
3. Tarkastettava hulevesijärjestelmän kunto: sakkapesälliset sadevesikäivot, palovesiallas, suodatinpadot, ojat, rumpuputket sekä mahdollinen puu-, kuori-, hake- tai puukuormitus. Selvitys tilanteesta.
- 4 Toimittaa hulevesisuunnitelma ja vesinäytteiden päivitetty ottopaikkasuunnitelma.
5. Toimittaa suunnitelma ja selvitys meluhaitan vähentämiseksi.

Tekninen lautakunta

Hyväksyttiin.
